

KRAGUJEVAC

Prof. Mirjana Jevtić

Prva moderna prestonica Kneževine Srbije, grad bogate kulturno-istorijske tradicije, privredni, zdravstveni i politički centar Šumadije i Pomoravlja

Kragujevac je po veličini četvrti grad u Srbiji sa više od 180.000 stanovnika. Prostire se na površini od 835 km² i udaljen je od Beograda oko 140 km. Podignut je na obalama Lepenice u kragujevačkoj kotlini gde se dotiču ogranci planina Rudnika, Crnog vrha i Gledičkih planina. Prvi tragovi života na ovom području datiraju još iz praistorije, a prvi pisani zapis su načinili Turci 1476-77. godine.

Prvi veliki procvat Kragujevac doživljava 1818. godine, kada je proglašen prestonicom obnovljene Srbije i postaje prava varoš nasuprot turskoj palanci. Nastaje čitav niz institucija u tom periodu:

- prve novine, „Novine serbske“ pod uredništvom Dimitrija Davidovića
- muzička formacija, „Knjažesko-srbska banda“, koju osniva Jožef Šlezinger
- prvi teatar, „Knjažesko-srbski teatar“ pod upravom Joakima Vujića
- prva gimnazija i „Licej“, viša škola
- prva galerija slika
- prvi sud „Sud kragujevački“

Godine 1841. počinje prvi period sta-

ma oko atesta i uvođenja kragujevačke NATO puške u naoružanje Vojske Srbije?

- Naša NATO puška je dobila atest i mi smo naručili za Vojsku Srbije prvih hiljadu komada. Pripremamo i proizvodnju oklopnih transportera, kao i malih lakih školskih aviona. Problem je u tome što mi namenskoj industriji, koja od nas traži da joj obezbedimo posao, to i uradimo, ali industrija potom ne može da ispoštuje svoje rokove proizvodnje.

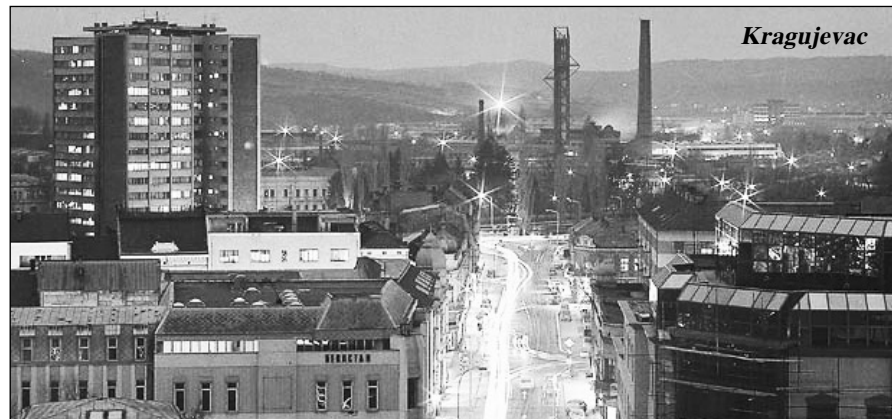
- Dosta se poslednjih godina govorilo o rasprodaji vojne imovine, ali se u poslednje vreme o tome ćuti. Otkrijte nam šta se dešava sa tim procesom?

- Mi u Vojsci Srbije trenutno trošimo jako mnogo sredstava i ljudstva na održavanje vojnih objekata koje ne koristimo. A sa druge strane, verujemo da od prodaje viška vojne imovine možemo da finansiramo razvoj Vojske Srbije. Međutim, Ministarstvo odbrane ne može samo da reši taj problem. Naime, mi smo mnoge probleme oko vojne imovine nasledili, a u javnosti se i dalje smatra da je Ministarstvo odbrane za to odgovorno. Ministarstvo je, međutim, samo jedna od tri karike u procesu prodaje viška vojne imovine. Važnu ulogu u tom procesu imaju i Ministarstvo finansija i Republička direkcija za imovinu. Naše je samo da kažemo šta od naše imovine više nije u funkciji, a Ministarstvo finansija i Republička direkcija za imovinu to treba da prodaju.

- Šta od vojne imovine trenutno izaziva veliku pažnju biznismena?

- Naši aerodromi. Jako smo, na

gnacije Kragujevac jer je prestonica preseljena u Beograd. Mada, godine 1851. reseljenjem topolivnice, ponovo dolazi do velike prekretnice u životu grada. Bez obzira na sve, Kragujevac ostaje važan politički i industrijs-

Kragujevac

ki centar Srbije i Prvi svetski rat dočekuje kao treći grad po veličini u Srbiji. Zbog svog važnog strateškog položaja doživljavao je za vreme ratova velika razaranja. Prve dve decenije posle Drugog svetskog rata karakteriše prvo perid obnove, a zatim razvoj auto-

primer, zainteresovani za razvoj aerodroma Ladevci, koji kao vojni aerodrom može da se koristi u civilne svrhe i da postane važna destinacija za turiste koji dolaze na Kopaonik i centralnu Srbiju. Imamo sličnu ideju i za komercijalizaciju aerodroma Batajnice, jer mnogi biznismeni traže da ga koriste za svoja poslovna putovanja.

SVI SMO BEZBEDNI

- Razgledali ste sve letilice, a posebno MIG 21, MIG 29 i transportni avion "antonov". Imate li želju da letite?

- Imam želju da letim sa MIG-om. Nadam se da ću to učiniti iduće godine. Mi, međutim, planiramo da 13. septembra u Beogradu javnosti predstavimo sva četiri remontovana MIG-a 29 koji će da lete iznad prestonice.

- MUP Srbije i Ministarstvo pravde su zbog učestalih pretnji podigli stepen zaštite državnih i pravosudnih funkcionera. Da li je vojna bezbednost zbog pretnji predsedniku Srbije, kog štiti vojna služba, podigla stepen bezbednosti Borisa Tadića?

mobilske industrije. Pored radne zone „Crvena zastava“ formiraju se i drugi industrijski kompleksi. Sve to pokazuje da Kragujevac ima veliki uticaj na urbanizaciju naše zemlje, prvo kao prestonica Kneževine

Srbije, a kasnije kao industrijski centar.

U privredi Kragujevac posluje 1214 preduzeća, od kojih su 20 velika, 39 srednja, a ostala su mala preduzeća. Proces privatizacije je u toku i od 2002. godine privatizovano je 25 preduzeća, i velikih i srednjih. Takođe,

- Da li i Vi kao ministar odbrane dobijate pretnje?

- Ne bih da o tome govorim. Ali, hoću da kažem da predsednika Srbije i mene te pretnje mnogo ne opterećuju. Evo, ja sam ovde na Batajnici proveo nekoliko sati na aeromitingu. A predsednik Tadić je vikend proveo na Tari. Nismo nigde sklonjeni ili sakriveni.

- Vojska Srbije brine o bezbednosti predsednika Srbije, ministra odbrane i načelnika Generalštaba. Mere bezbednosti koje preduzima Vojska Srbije u zaštiti predsednika Srbije i Generalštaba Vojske Srbije su uobičajene. Nisu podignute na neki viši stepen, jer ti stepeni zaštite u vojnoj bezbednosti i ne postoje. Vojna bezbednost preduzima mere fizičke, ali i

kontraobaveštajne i antiterorističke zaštite. I pored pretnji koje stižu, mi nemamo indikatore ugroženosti naših funkcionera, ali ni građana. Svi se osećamo bezbedno.

- Zimus je planirano da se VBA i VOA ujedine u jednu vojnu tajnu službu. Ipak, do toga nije došlo, zašto?

- Ne postoji obrazac po kome

vidljiv je pomak i u sektoru zapošljavanja sa aspekta zapošljavanja na neodređeno vreme.

Početkom devedesetih godina XX veka zbog promena političke situacije došlo je do težnji za povratak tradiciji, odnosno povratku nacionalnih simbola. Tako je 1991. godine osnovano heraldičko društvo „Beli orao“ (SHD) i pet godina kasnije usvojena je odluka o grbovima Kragujevac:

- mali grb, opšte primene
- srednji grb na nivou sližbenog grba i
- ceremonijalni veliki grb.

U Kragujevcu je osnovno obrazovanje organizovano u dvadeset dve škole, a srednje u osam. Univerzitet je osnovan 1976. godine i predstavlja samostalnu visokoškolsku ustanovu u okviru koje ima jedanaest fakulteta. Pored niza kulturnih institucija i spomenika održavaju se mnoge kulturne manifestacije tokom cele godine. Veoma su aktivna kulturno-umetnička društva poput „Abraševića“, „Svetozara Markovića“ i dr. U Kragujevcu se održava Međunarodni salon antiratne karikature „OKTOH“, festivali horova i mnoge druge smotre.

Kragujevac je poznat sportski centar Srbije i ima 150 sportskih organizacija organizovanih u 24 grane, u okviru kojih radi 130 sportskih klubova. Najveće i najuspešnije je Sportsko društvo „Radnički“ koje ima svojih 14 klubova: fudbalski, šahovski, biciklistički, plivački, karate i druge. Izuzetne sportske rezultate postižu i strelci družine „Čiča Mata“.

Mirjana Jevtić, prof.

treba da funkcionišu vojne službe bezbednosti. Ne postoji ni pravilo da vojna kontraobaveštajna i vojna obeveštajna služba treba da su jedinstvene. Mi tražimo najbolji modus za rad ovih službi i zato se odustalo od projekta ujedinjavanja VBA i VOA. Međutim, odlučili smo da formiramo Generalni inspektorat za kontrolu rada vojnih službi bezbednosti, jer se pokazalo da parlamentarni Odbor za bezbednost nije dovoljno kompetentno telo za kontrolu rada službi bezbednosti u Srbiji.

- Možete li da nam odgovorite na pitanje da li je VBA učestvovala u hapšenju Radovana Karadžića?

- Ne mogu da kažem ništa više od onoga što je rečeno u saopštenju Predsedništva Srbije, u kome se kaže da su u hapšenju Radovana Karadžića učestvovala službe bezbednosti. Najvažnije je da je to hapšenje urađeno po zakonu. Ako bih odgovorio na pitanje da li je VBA učestvovala u toj akciji, to bi značilo da bi sutra neko trebalo da kaže i ko je lično uhapsio Karadžića. A to se nigde u svetu ne radi.

- Da li u Vladi Srbije postoji pisani dokument o sporazumu Radovana Karadžića i Ričarda Holbruka?

- Nisam imao priliku da čujem da država ima dokumant o sporazumu Radovana Karadžića sa bivšim američkim diplomatom Ričardom Holbrukom. Ako ima indicija da postoji taj dokument, potražićemo ga i prezentovati javnosti.

Marko Lopušina